

סיפורי

מעשיות גליון

לשלחן השבת

פרשת שמייני
שבת מברכים
כ"ז ניסן שנת
תשפ"א לפ"ק
שנה 1, גליון 11

יזא על יזי מנסדות היכל הקודש הרסלם

לו החלום בהיותו, ולקח עמו שני אנשים ונסע להעולם, לא בדרך המלך, רק כאיש פשוט, והיה נוסע מעיר לעיר וממדינה למדינה ושאל איך נמצא חכם שיוכל לפתור חלום בהיותו. והודיעו לו ששם ושם נמצא חכם כזה. ונסע לשם, ובא אל החכם, וספר לו האמת, איך שהוא מלך וכבש מלחמות וכל המעשה שהיה, פנ"ל, ובקש ממנו לפתור חלומו.

באמת כל חייו של האדם זה כמו חלום, ככתוב בפסוק (איוב כ, ח): "כחלום יעוף וגו'". וכל זמן שאדם לא מקורב לחכם, לצדיק אמת, הוא ישן שינה עמוקה, נדמה לו שהוא ער, הוא בא והולך, אוכל ושותה, עושה עסקים וכו', אבל כל זה בתוך 'חלום', האדם ישנוני והוא חי בחלום, והוא בדיוק כאדם שישן וחולם לעצמו חלום, ההוא

<<<

שבת קודש פרשת תרומה, שבת זמור, שנת תשפ"א לפרט קטן, ראש הישיבה שליט"א שבת בויליאמסבורג יע"א, היה 'שבת שבע ברכות' לבנו הרב אלחנן חיים נרו יאיר. בבוקר לאחר התפילה ראש הישיבה שליט"א המשיך בספורי מעשיות, מעשה ז, מזבוב ועכביש [חלק ד].

מספר רבינו הקדוש:

אחר כך לקחו אותן האנשים הנ"ל, וחזרו והעמידו יחד את הפאטרנט כבראשונה, ואת הפתר לקחו ורחצו אותו, וחזרו ותלאום במקומם, והקיץ המלך, והסתפל תקף על הדרך שהגן עליו מאיזה נמוס של איזה אמה הוא, וראה שכתוב בו הנמוס של ישראל, והתחיל להסתפל (על הדרך) בדרך אמת, והבין האמת לאמתו. וישב עצמו, שהוא עצמו בודאי יהיה ישראל, רק מה עושין להחזיר למוטב כלם להביאם להאמת?

וישב עצמו שילך ויסע לבקש חכם שיפתר

סיפור לשלחן השבת

ועכשיו בשבת לאחר פסח הוא הזמן שמתחילים לאכול חמץ, לכן עושים מפתח, מוהרא"ש אומר שעושים זאת כדי להזכיר לאדם שהמפתח של הפרנסה מגיע מהשם כמו שחז"ל אומרים (תענית ב.): "אמר ר' יוחנן: ג' מפתחות בידו של הקדוש ברוך הוא, "מפתח של גשמים, מפתח של חיה, ומפתח של תחיית המתים", "במערבא אמרי אף

אנו נכנסים כעת לשבת הראשונה של הקיץ, שבת ארוכה, עליך לזכור את מה שרבינו אומר (ליקוטי מוהר"ן חלק ב' סימן י"ז): צריך להזהר מאד להיות שמח וטוב לב בשבת. יש מנהג ישראל שבשבת הראשונה לאחר פסח עושים מפתח על החלה, והטעם של זה הוא כי בפסח היה אסור לאכול חמץ

(עצתו אמונה אחרי שנת תשע"ו)

חולם מעסקיו, מהתרחשויות וכו' נדמה לו שהוא באמת ער, הוא בא והולך, אוכל ושותה עושה עסקים וכו' - אבל באמת הוא באמצע שינה עמוקה, אותו דבר אצל כל אדם לפני שהוא נהיה מקורב לצדיק שכל חיו הם חיים רדומים, וכל מה שהוא עושה - הוא עושה בחלום.

החכם, הצדיק האמיתי מעיר את האדם שיקום משנתו, שיתחיל לחיות, הוא מכניס באדם אמונה ברורה, שהאדם יתחיל לחיות עם השם. הצדיק מלמד את האדם: תודה להשם על החסדים שהוא עושה אתך, ספר לו כמה טוב לך, על הבריאות שלך, פרנסה, ילדים וכו', ותבקש ממנו שיעזור לך עם כל הבעיות שאתה עובר, ואם אתה נופל לעבירה השם ישמרנו, תעשה מיד תשובה, תגיד להשם 'מחל לי, אני לא יעשה זאת יותר' - וכשאדם נוהג כך, אז חיינו נקראים חיים, הוא ער במלא כוחותיו, אבל כל זמן שהאדם בא והולך, אוכל ושותה עושה עסקים וכו' אבל הוא לא חי עם השם, ולא מדבר עם השם, ולא חי עם אמונה חזקה וברורה בהשם, הוא עדיין באמצע השינה שלו.

וְהָשִׁיב לֹא: אֲנִי בְעֵצְמִי אֵינִי יָכוֹל לְפָתֹר.

כך הסדר של הצדיקים, קודם כל הם מנסים להתחמק מהאדם ולומר: "אני לא יכול".

רַק שֵׁשׁ זְמַן בְּאוֹתוֹ יוֹם בְּאוֹתוֹ חֲדָשׁ, וְאִזִּי אֲנִי מְקַבֵּץ כָּל סִמְמַנֵּי הַקְּטָרֹת וְעוֹשֶׂה מֵהֶם מִרְכָּב, וּמַעֲשִׂינִן אֶת הָאָדָם בְּאֵלֵי הַקְּטָרֹת, וְאוֹתוֹ הָאָדָם הוֹשֵׁב בְּמַחֲשַׁבְתּוֹ מִה שְׂרוּצָה לְרֵאוֹת וְלִידַע, וְאִזִּי יֵדַע הַכֹּל.

וַיֵּשֶׁב הַמֶּלֶךְ עֵצְמוֹ: מֵאַחַר שֶׁכָּבַר כָּלָה זְמַן רַב בְּשִׁבְלֵי זֶה, שְׂיַמְתִּין עוֹד עַד אוֹתוֹ הַיּוֹם וְאוֹתוֹ הַחֲדָשׁ.

במילים אלו טמון יסוד אדיר. כל אדם צריך להחדיר בעצמו ולדעת, 'אם כבר כן ביליתי כל כך הרבה זמן כדי להיושע מהיצר הרע שלי ולהיכנס לקדושה, כבר אמתין עוד קצת עד שאושע לגמרי'.

אדם מנסה הרבה זמן להיכנס לקדושה, הוא מנסה להגיע למידה של 'ענוה', הוא מנסה לזכות ל'אמונה' ברורה שהוא ירגיש את השם, הוא מחכה כבר כל כך הרבה זמן לצאת מהחיים שלו שמרחפים כמו בחלום, הוא דואג מאד מתי כבר אזכה לכל המדרגות האלו? אז עליו להתחזק באמונת חכמים, שאם החכם אמר שאמתין עד לזמן המסוים שאז אזכה למה שאני רוצה לזכות, אזי אמתין לזה הזוה כי בסוף אזכה לכל המדרגות שאדם יכול לזכות בעולם הזה.

וראש הישיבה שליט"א נכנס לשיחה על 'ענוה'. מהי מידת 'הענוה'? אנשים חושבים

שיעור חינוך

מלמדים ומורות יקרים. מוהרא"ש זכרונו לברכה מביא הרבה במכתביו את מאמר חז"ל (במדבר רבה ז,ז): "שאין מחזקין אלא המחזקין", מי שצריך הכי הרבה חיזוק הם אלו המחזקים את האחרים, מלמדים ומורות צריכים הרבה חיזוק כדי להמשיך בעבודתם הקדושה, כי רוב הפעמים כשעובדים עם אנשים לא רואים את התוצאות מיד, ויכולים לחשוב שסתם מבזבזים זמן, ולא פועלים כלום, בשעה שזה לא כך, רבינו לימד אותנו: 'כשמדברים, פועלים'. לא רואים מיד את התוצאות של העמל, אבל אחר כך מתעורר

בילדים השיחות היפות שדיברו איתם, וכעבור שנים יתעוררו בילדים המילים החמות הדיבורים היפים והחמים שדיברו איתם, וזה ישנה את האדם.

שוטר

שבוע שעבר פגשתי בחור ברחוב, הוא למד בתלמוד תורה חרדי, הוא נהיה שוטר, הוא הולך עדיין עם כיפה קטנה על ראשו, והוא אומר לי: "מכל המלמדים שהיו לי אני לא זוכר כלום, חוץ ממלמד אחד שהיה מספר הרבה סיפורי צדיקים, וזה מלווה אותי וזה גורם לי להניח תפילין ולשמור שבת, יותר מזה אני לא זוכר". ואמרת לי: "לך תגיד את זה למלמד שלך",

שהמלמד ידע מה חשוב ומה נשאר כעבור שנים מהעבודה שלו.

כשהמלמד מספר סיפורי צדיקים הוא לא יודע מה הוא פועל, הוא לא יכול לחלום מה יקרה עם המילים החמות, למי הוא מספר את זה, ולא יזה ראש זה יחדור, הוא לא יודע מי מהילדים מקשיב, מי לא מקשיב, את מי זה כן מעניין, את מי זה לא מעניין, המלמד בחלום הכי רחוק לא מעלה בדעתו, 'יום אחד בחור יעזוב את היהדות ויהיה שוטר והסיפורים שהוא סיפר לו בחיידר - זה יחזיר אותו ויגרום שהוא ישאר יהודי'.

שללכת בגב כפוף זה 'ענוה', אבל זה בכלל לא קשור ל'ענוה', ללכת בקומה כפופה יכול להיות בגלל שהאדם עוד לא למד איך מתנהגים בחיים, הוא בטלן, או כמו שרבינו קורה לזה 'חנופה' (ליקוטי מוהר"ן חלק ב, סימן כב).

לזה אין שום קשר עם 'ענוה'. אפשר ללכת עם גב זקוף ולהיות שבור בתוכו כחרס הנשבר, מוהרא"ש סיפר מהצדיק הקדוש רבי מנחם מענדל מוויטפסק זכר צדיק לברכה, שהיה נוהג ללבוש בגדים שרקומים בזהב וכו', הוא היה נראה עשיר וגדול, אבל בתוכו הוא היה כל כך שבור, הוא היה בטל לגמרי בקרבו, עד כדי כך שרבו המגיד הקדוש ממעזריטש זכותו יגן עלינו היה צריך לחזקו ואמר לו: "תדע שכל אדם שאתה רואה אתה יותר חשוב ממנו!" אבל מבחוץ לא הבחינו כלל בענוונותו הגדולה.

וכך גם מספרים תלמידים שמוהרא"ש זכרונו לברכה לקח פעם נייר וקרע לשני חלקים, ולקח חצי אחד וקרע שוב לשנים ולקח את החצי וקרע שוב עד שזה היה כל כך קטן שכבר לא יכלו לעשותו יותר קטן, והתבטא: "כל כך אני קרוע בתוכי! וכבר לא שייך יותר לקרוע..." אבל כשהסתכלו על מוהרא"ש לא יכלו להאמין כמה הוא 'כלום' בעצמו, מוהרא"ש היה נראה מסודר, היה לו את התנועות שלו עם כזה חן, ולא יכלו לחלום כמה האדם הזה שבור כחרס הנשבר, וכך הם כל הצדיקים מבחוץ יכול להיראות שהם ממשיכים בעוז, נדמה שהם מחזיקים את עצמם למשהו, אבל בתוכם הם בטלים לגמרי לקדוש ברוך הוא.

כבר אמרתי היום בבוקר לפני התפילה בשיעור בספר הקדוש פעלת הצדיק שבתור ילד היה לי קושיה שיש להרבה ילדים, ראיתי את סבי הגאון הצדיק גאב"ד קארלסבורג זכר צדיק לברכה יושב במזרח בביהמ"ד וכו' ולא הבנתי איך יתכן שהצדיק הוא באמת צדיק הרי הוא יושב בשולחן הכבוד וכו' הרי יוצא שהוא בעל גאווה...? אבל באמת זה בכלל לא שאלה, כי אפשר לשבת במזרח ולהיות העניו הכי גדול, כמו שכתוב על משה רבינו (במדבר יב, ג): "והאיש משה

ענו מאד מכל האדם אשר על פני האדמה", משה רבינו היה ענוותן הכי גדול, איך הוא יכל להיות עניו, הרי הוא מסר לבני ישראל את כל התורה וכו', רק מזה רואים שאין לזה קשר עם ענוה, יכולים לשבת בשולחן הכבוד וללמוד תורה עם כל העולם ולהיות הענוותן הכי גדול.

'ענוה' זה משהו אחר לגמרי, ענווה פירושה 'סבלנות', כמו שרש"י אומר על משה רבינו (במדבר יב, ג): "ענו - שפל וסבלן", עניו הוא מי שמסוגל לסבול הכל, הוא יכול לסבול כשהשני עושה לו רעה והוא לא חייב להחזיר לו רעה.

וזה מאוד חשוב לאברך לדעת לאחר החתונה, שהבעל צריך להיות זה שנותן מילים טובות לאשתו, נלא משנה איך היא מגיבה בחזרה לבעלה, אפילו שהיא מדברת בחרפות, היא מדברת לא יפה וכו', בכל זאת הבעל צריך להמשיך לדבר יפה לאשתו. הבעל צריך להיות עם 'גדלות המוחין', עם מחשבה: 'אני לא צריך אף אחד - רק את הקב"ה, אני לא צריך שאשתי תאחז ממני וכו', אני תמיד אדבר לאשתי יפה ובעדינות, ולא יהיה הבדל בדיבור שלי לפי האופן שאשתי מגיבה לי, ואם היא תדבר אלי יפה זה גם טוב... אבל הדיבור שלי אליה לא ישתנה לפי הדיבור שלה אלי."

מוהרא"ש היה מספר איך ששמעו חסידי ברסלב שדיברו לנשותיהם כל כך יפה ומתוק, למרות שלא תמיד הנשים דיברו יפה בחזרה.

כמו בתורה (דברים כד, ה): "ושמח את אשתו", אומר רש"י, שהכוונה של הפסוק היא שהבעל ישמח את אשתו, כמו שהתרגום אונקלוס מפרש: "ויחדי ית אתתה", שאין הכוונה שבעל ישמח 'עם' אשתו, כולם שואלים על זה, מה הכוונה שהוא ישמח את אשתו, ולא ישמח 'עם' אשתו, לכאורה, אם הוא ישמח אותה אוטומטית הוא ישמח ביחד איתה? אלא רש"י מתכוון לומר את מה שאנו מדברים כעת, שהבעל לא יתכוון לעצמו, הבעל צריך לדבר יפה ובעדינות לאשתו - בלי להתיחס לאופן שהיא מגיבה אליו בחזרה, ואפילו שהיא לא תשמח אותו

בחזרה, שהוא ישמח אותה.

כמו שמוהרא"ש זכרונו לברכה היה חוזר ואומר שהבעל מברך כל יום את הברכה "של א עשני אשה", לכאורה מה ההסבר של ברכה זו, על מה אנו מודים להשם, הרי העולם לא יכול להמשיך ללא נשים? (מוהרא"ש היה מוסיף תמיד, שהברכה שהנשים מברכות "שעשני פרוצונו", היה ברכה יותר יפה, כי הם מתמסרות לגמרי להשם). אלא, השם ברא בעל ואישה עם טבע שהבעל הוא יהיה המשפיע - שנותן מילים טובות לאשתו, והאישה היא המקבל - היא לוקחת מהבעל, ואנו מודים להשם כל יום שאנו לא המקבלים, אלא אנו מהנותנים לאחרים. בנתיים רואים אצל הרבה אברכים שדוקא הם בצד המקבל, הם עוד יותר 'אישה' מנשותיהם... הוא נעלב מכל מילה שאשתו אומרת לו.

אברך כתב לי השבוע מכתב שאשתו צעקה עליו בבזיון: אתה משוגע, אתה צריך לקחת כדורים...!" והוא שואל אותי מה עלי לעשות, עכשיו גם אסור לי לענות לה בחזרה? ועניתי לו: לא, אתה תענה לה יפה ובעדינות, ואפילו שהיא צועקת היא לא מתכוונת לכלום, היא פשוט באפיסת כוחות, עוד מעט היא תרגע והכל יסתדר.

אברך יכול לפעול הכל בביתו אם הוא מדבר יפה עם שכל. מוהרא"ש סיפר מהצדיק רבי אברהם בן רבי נחמן זכר צדיק לברכה, הוא לא היה בביתו, רוב השבוע הוא הסתתר, הוא עסק בהתבודדות להשם ובשיעורים שלו, והיו מגיעות נשים, שכנות שלא מפרגנות - להסית את אשתו נגדו, הן היו מציקות לה ואומרות: "יש לך בעל משוגע", הן היו אומרות לה: "את מסכנה" כאלה מילים הן היו אומרות לה עד שהיא ניהיתה מוסתת נגדו, וכשהוא הגיע לביתו היא אמרה לו: "עד כאן, ככה אני לא הולכת לחיות איתך יותר וכו' וכו'", אבל רבי אברהם בן רבי נחמן ידע את הסוד איך לדבר עם האישה, הוא דיבר אליה יפה, מאוד ברכות, הוא היה אומר לה כאלה מילים יפות עד שהיא החליטה שהיא לא תקשיב יותר לשכנות. למעשה היא היתה כן נופלת, ושוב פעם הסיתו אותה, אבל הצדיק דיבר כל

כך יפה אליה, והוא תמיד קנה אותה ועשה שלום תמיד.

חז"ל אומרים (עירובין ק:): "אלמלא לא נתנה תורה, למדנו דרך ארץ מתרגו ל", התרגול אומר לתרגולת: "זיגא זבינא לך, דמטי לך עד ארעא", אני הולך קנות לך מעיל יפה, מעיל שיכסה לך את הרגליים, "ובתר הכי", ולאחר שהם חיים ביחד הוא אומר לה, תאמיני לי אם היה לי כסף הייתי קונה לך את זה, אך אין לי, ואומר לה, תאמיני לי אני מתכוון ברצינות, ואם לא: "לישמטי ה לכרבלתיה דההוא תרגולא, אי אית ליה ולא זבינא לך", - שיפול מראשי הכרבולת שלי, פשוט אין לי כסף.

וראש הישיבה שליט"א נכנס לשיחה על 'אמונה'. השבת הזאת היא שבת מאוד קדושה, קראו את ההפרשה של מחית עמלק (דברים כה, יז - יח): "זכור את אשר עשה לך עמלק בדרך וגו'". עמלק מנסה לקרר את האמונה של בני ישראל, הוא רצה להכניס ביהודים ספיקות באמונה, לכן אנו צריכים לעקור את העמלק מלבנו ולהאמין בהשם שאין טבע, מקרה ומזל, רק השם מנהיג את הכל לבד.

מוהרא"ש זכרונו לברכה נהג לומר רבות את המשל. כששוטרים תופסים אדם ואוזקים אותו באזיקים כדי שלא יברח, ישנם שני סוגי אנשים, אדם חכם משאיר את ידיו אזוקות באזיקים, הוא יודע שבכל מקרה הוא לא יוכל לצאת מזה, אבל השני מושך את ידיו לכל הכיוונים, ומנסה בכל הכח לצאת מהאזיקים, מה יהיה בסוף כשהשוטרים ישחררו אותו ויורידו לו את האזיקים? לחכם שהסכים לשוטרים יש ידיים בריאות, אבל האדם הטיפש הולך הביתה עם ידיים שנתות דם, ואותו דבר עם השם, כשהאדם עובר תקופות קשות השם ישמרינו הוא צריך לזכור מהיכן מגיע כל זה? מהקב"ה בעצמו, לכן חבל לאכול את הבריאות ולחלות מרוב צער, אלא צריך להחזיר בעצמו אמונה ברורה שהכל מגיע מאיתו יתבך ובעזרת השם יושע.

הקב"ה יעזור שנציית לרבינו ויהיה לנו חיים טובים, אמן.